

ฉบับปรับปรุง ณ 21 ก.ย.54

ข้อ 1 20/3 2- 2554 Gen การวิเคราะห์ประเด็น สิ่งสำคัญคือ เรื่องอะไรที่กระทบต่องานสอบบัญชี เพราะมีถามในข้อย่อยหลายข้อ แนวตอบคือข้อที่มีผลกระทบต่อรายงานทางการเงินนั่นเอง ซึ่งไม่ใช่ทุกตัวของ POS4D สำหรับ IT Security เป็น Trend ใหม่ของ IT ต้องแยกเพื่อความเป็นอิสระ

ก. กิจกรรมมีการแบ่งแยกหน้าที่ ระหว่างพนักงานรักษาความปลอดภัยสารสนเทศ กับพนักงานสารสนเทศ

เห็นด้วย เพราะงานด้านการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ นั้น ถ้าจัดให้อยู่ภายนอกสายงานสารสนเทศจะทำให้การรักษาความปลอดภัยเข้มแข็งมากขึ้น ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในงานสารสนเทศจะได้รับการควบคุมดูแลด้านความปลอดภัยที่เป็นอิสระมากขึ้น ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามนโยบาย และหลักการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น ซึ่งจะจัดไว้ในส่วนใดขององค์กรนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละองค์กร

ข. งานที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีมากที่สุดคือ การควบคุมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบสารสนเทศ

เพราะ ถ้าไม่การควบคุมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบสารสนเทศ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบแล้ว ไม่ทำการทดสอบก่อนนำขึ้นใช้จริง จะส่งผลทำให้ระบบงานหรือโปรแกรมที่นำมาใช้อาจขาดความถูกต้อง มีผลกระทบอย่างมากต่อความถูกต้องของโปรแกรมที่มีการแก้ไข และส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของรายงานทางการเงินและรายงานทางการบริหาร

วิธีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบสารสนเทศ

- 1) มีการขอและอนุมัติการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบงานสารสนเทศ ใช้ใบคำขอ
- 2) ศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ก่อนเริ่มลงมือเปลี่ยนแปลง โดย **Maintenance**
- 3) การวิเคราะห์และออกแบบ สอดคล้องกับหลักการควบคุมการพัฒนาที่ดี
- 4) การเปลี่ยนแปลงแก้ไขจะต้องได้รับการทดสอบอย่างเพียงพอ ก่อนใช้งาน
- 5) การโอนย้ายระบบหรือ โปรแกรมที่แก้ไขไปใช้งานต้องมั่นใจว่าเป็นระบบเดียวกันกับระบบงานสารสนเทศที่ได้รับการทดสอบแล้ว ตัวแทนผู้ใช้เป็นผู้ควบคุมการโอน
- 6) มีการปรับปรุงแก้ไขเอกสารประกอบระบบงานสารสนเทศทั้งหมดให้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

ค. 1) ผลกระทบด้านต่างๆของการพัฒนาระบบงาน

- ผลกระทบจากการที่นักพัฒนาระบบงาน ไม่มีการสอบถามความต้องการจากผู้ใช้งานจริง และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกหน่วยงาน คือ ระบบงานใหม่อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจ

- ผลกระทบจากการที่ไม่มีการทดสอบระบบงานก่อนนำไปใช้จริงคือ ระบบงานยังมีข้อบกพร่องหลังจากนำมาใช้งานจริงแล้ว มีผลต่อความถูกต้องและครบถ้วนของการประมวลผล

- ผลกระทบจากการที่ทีมพัฒนาระบบงานลาออกไปจำนวนหนึ่งทำให้งานพัฒนาระบบล่าช้าประมาณ 6 เดือน คือ กระบวนการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงระบบงานขาดประสิทธิภาพ

2) เรื่องที่มีผลกระทบที่มากที่สุดคือ ไม่มีการทดสอบระบบงานก่อนนำไปใช้จริง เพราะมีผลโดยตรงต่อความครบถ้วนถูกต้องของการประมวลผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นระบบงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางการเงิน ดังนั้นผู้สอบบัญชีจะให้ความสำคัญกับความเสถียรนี้เป็นพิเศษ

ง. การควบคุมทั่วไปด้านสารสนเทศที่มีผลกระทบต่องานสอบบัญชี มีดังนี้

ลำดับ	การควบคุมทั่วไป	เหตุผล
1	การควบคุมด้านการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัย	- ผลกระทบในกรณีนี้ที่ขาดนโยบายที่ดีหรือผู้ใช้งานขาดความรู้และให้ความสำคัญ จะทำให้การใช้งานไม่มีความปลอดภัย ซึ่งมีผลกระทบด้านการรั่วไหลของข้อมูลที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของรายงานต่าง ๆ
2	การควบคุมพัฒนาระบบ	- ถ้าขาดการควบคุมที่ดีด้านการพัฒนาระบบงานสารสนเทศ อาจส่งผลทำให้ระบบงานหรือโปรแกรมที่นำมาใช้อาจขาดความถูกต้อง ซึ่งจะมีผลกระทบอย่างมากต่อความถูกต้องและครบถ้วนของรายงานทางการเงินและรายงานทางการบริหาร

3	การควบคุมด้านการรักษาความปลอดภัยเชิงตรรกะ	- ถ้าการควบคุมในส่วนนี้มีข้อบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของส่วนนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบจัดการฐานข้อมูล หรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งผลกระทบประกอบด้วยผลกระทบด้านความถูกต้องของข้อมูล ความลับรั่วไหล และระบบหยุดชะงักจากการโจมตีจากโปรแกรมที่ประสงค์ร้ายต่าง ๆ
4	การควบคุมด้านการสำรองข้อมูลและการนำข้อมูลกลับมาใช้	- เป็นผลกระทบด้านความถูกต้องของข้อมูลในระบบสารสนเทศ ในกรณีที่มีการนำข้อมูลสำรองกลับมาใช้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลและรายงานต่าง ๆ
5	การควบคุมด้านการบริหารจัดการข้อมูล	ในด้านการบริหารจัดการข้อมูลนั้น ผลกระทบในส่วนแรกจากการขาดประสิทธิผลของการควบคุมที่ดีนั้น ก็คือความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของการรายงานต่าง ๆ
6	การควบคุมด้านการปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	ถ้าการประมวลผลซึ่งสั่งการโดยผู้ปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีข้อผิดพลาด เช่น ประมวลผลผิดพลาดโปรแกรม หรือห้ามการประมวลผลบางโปรแกรมไป ก็จะทำให้การประมวลผลระบบสารสนเทศโดยรวมขาดความถูกต้อง จะส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูล และรายงานด้านต่าง ๆ